

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

X. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Franc. Turnonio S.R.E. Cardinali, S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Franc. Turnonio S.R.E. Cardinali, S. P. D.

Dives, quod ego & amore incensus tuarum clarissimaru*via*
tum, & magnis cuius beneficiis obligatus, tuto tibi animo
fui deditus: tuamque amplitudinem omnibus meis officijs co-
lendam mihi proposui. Sed hanc meam voluntatem quo numeri
tibi adhuc per literas declararim, id causa fuit: quod sperans al-
quando congregari tecum, & coram tibi animum meum paci-
cere: referuabam me ad tempus, quo prefaci proficiuntib*u*
agrem pro tuis erga me beneficiis gratias, & totum me in po-
testatem tuam tradarem. Sed cum hoc longius ian fieret, multe
que me cause & difficultates queridie detinenter, quoniam in
ita loca & ad summum Regis conpectum, sicut constitueram, ac-
cedere possem: statu non esse amplius differendas has literas
Quae si non totam vim amoris in te mei, quae permagna est, tibi
explicarent: nonnulla tamen me liberarent culpa: quae veretur
a me suscep*ta* sit. Feci enim certe, quod facere non debebam:
nisi sero, quo animo sum erga te, tibi significauerim: commis-
que ut partum grati & bencuoli hominis officio videar functus, in
quo oro te, & que tua est: humanitas, vehementer rogo, mihi n*on*
ignofcas, neue id negligentiae meae, aut obliuioni tuorum erga
me meritorum, sed inani potius spei & cupiditati videnti & allo-
quendit*u* attribuendum putes. Quod cum confidam me a te
pro tuae naturae benignitate iam impetrasse: accedam ad reliqua,
que mihi scribenti in his literis proposita sunt. Primum, vt tibi
de tua amplificatione dignitatis grauler: deinde, vt pro acceptis
beneficiis gratias agam. Gratulerigim*u* tibi, & valde gratulator,
quod istum gradum honoris amplissimi ita es consecutus, vt non
laus tua in illo honore posita, sed fortuna virtutem tuam scens
esse videatur. Nec vero illa est verior, & magis te digna gran-
atio, quam quod tu is homo es, cis ingenij, virtutis, nobilitatis,
prudentie ornamenti praeeditus, vt nullus sit tantus honor, qui
tibi non ita debitus sit, vt tamen dignitati tuae par esse non que-
at. Sed vt haec mittam, que hoc etiam maiora in te ac presta-
viora existunt, quod omnis doctrina, & omnium artium optimarum
comitatu ac scientia sunt instrueta: illud in ea: natura pre-
clarum atque magnificum, quod opes, & gratiam, & autorite-
tem tuam, qua magna est, omnibus semper bonis vis esse adiu-
vamento atque præsidio: quanam id hominum laude, aue quibus
tandem honorum insignibus potest compensari? Evidem de
tuo honore ita sentio, vt eo omnes bonos magis quam te ipsum
lentum

letari poterit oportere. Siquidem illi fructus vberiores liberalitatis uix fibi in eo propositos esse sciuntur isti honori plus splendens, quam ipse honor tibi. Sed de his, qua longiorum multo potuerat orationem, tantum impræfentia dictum sit. Illud, quod mei priuati in te est officij, ingenue aperteque confitio, me tibi maximo tuo merito valde esse obligatum. Recor-dorum cum ego esse absens, ac hominum linguisimorum sociorumq; iniuria mea fortunæ in graue iudiciorum dilectionem efficiat vocare: te ita fulcepisse meas partes & fauendo, & praefensi ipse meam causam commendando, ut nulum prout officium prætermiseris, quod homini amico a patre amplissimo posset tribui. Idque neque tu rogarus a me, neque illa mecum familiaritate coniunctus: ut eo plus beneficium tuum, & naturæ tuae bonitas sua sponte propensa ad me beneficiorum appareret. Que si studia voluntatis tuae erga me, aut in memoria mea perpetuo non huccerent, aut à me minoris quam agnum est astimarentur, hominem ipse me non putarem. Si autem ruris illis à me referri arbitratus posse meritam gratiam nimis ample ipse de me, & de meis facultatibus existimat. Que cum ita sint, & cum tua beneficia in me amplissima, egiam certè & voluntate gratissimus, opib. & fortuna tenuerit, quia ut posuit à me tuis beneficiis & meritis officium pariterem a te, ut qua liberalitas animique præstantia, me tibi diuinitate deuincere voluistis, ac nunc & bonitate, & liberalitate, animum meum flagrantem desiderio satisfaciendi tibi, quatumque referendi, pro relatâ gratia accipias; meque tuum cum tuorum numero imprimis habcas. Ego enim tibi pollicor ac spondeo, si candem tu milia benevolentiam benignitatemque præstiteris, quam ab initio offendisti, meque semel in sepius in dilectionem peperito complexus fueris, daratum recuperari, et ne te huus de me iudicari, & tua amicitia erga me voluntatis premitat. Vale. Carpe toras.

XI.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Franc. Turnonio S.R.E.Cardinali, S.P.D.

CIVITATIS tuas accepi literas, qua Lugduno in Italianam. Significans ad me dedisti: librumque Budai nostri cum his vix. cum plurimi militi per se gratum, tum etiam gratiorem, quod venerabatur te. Quanquam ne id ipsum quidem tam, quam quod illo modo, & cum illa diligentia veniebat. Dediti enim mibi amicos in metu infinge telumorum, cum tantam curam fulcepisti, ut peccatum illud donum ad me perficeretur. De quo tibi hoc

I s confi-